

Liisa Rajamäki - Kirjastoammattilainen ja asiakkaiden palvelija

Marraskuussa 1970 Liisasta tuli esimieheni - lähes kymmeneksi vuodeksi.

Maaliskuussa olin valmistunut teologian kandidaatiksi. Eräänä lokakuun iltana **Seppo A. Teinonen**, pääaineeni professori, soitti kotiimme ja kertoi, että teologisen tiedekunnan kirjastossa on avoinna assistentin virka. Nyt pitäisi ottaa yhteyttä **Ilmari Soisalon-Soiniseen**, jonka vallassa oli esitellä nimitys tiedekunnan päätettäväksi.

Kuvassa Marjut Peräläinen, Rauni Lahti, Ilmari Soisalon-Soininen, Kaarina Lujanen, Eero Huovinen ja Rauha Maja. Kuva: Teologisen tiedekunnan kirjaston 100-vuotisjuhlamateriaali.

Käytännössä kutsu merkitsi Liisan luokse menemistä. Olin toki ohimennen tavannut hänet gradunteon aikana. Työhaastattelun aikana muistan olleeni epävarma siitä, kumpi meistä on vanhempi. Liisa vaikutti - ja vaikuttaa - itseäni nuoremmalta. Siitä ei sen sijaan ollut alkuunkaan epäselvyyttä, että tuleva esimieheni oli asiansa osaava ammattilainen.

Liisan asennetta työtovereihinsa sävytti yhtä aikaa johtajuus ja tasavertaisuus. Kirjastossa tiedettiin lausumattakin, kenen vastuulla kirjaston johtaminen oli, vaikka Liisa ei milloinkaan vedonnut muodolliseen auktoriteettiin. Töitä tehtiin tiimissä ja tasavertaisesti. Liisalla oli pitkämielisyyttä; tarvittaessa asioista keskusteltiin hyvinkin monipuolisesti. Aina hän jaksoi kuunnella ja

pohtia. Harvoja olivat ne hetket, jolloin Liisa ei hymyillyt.

Kirjasto oli minulle yhtä aikaa tuttu ja outo maailma. Yhtäältä kirjat olivat osa teologista harrastusta ja tutkimustyötä, toisaalta kirjaston kokoelmien luonne ja järjestelmällisyys olivat minulle uusi ala. Liisa ohjasi kirjastotieteen piiriin ja lähetti kirjastoalan erilaisiin koulutustilaisuuksiin. Kirjan ammattilaiset ja ystävät osoittautuivat sivistyneeksi joukoksi.

Teologisen tiedekunnan kirjaston erikoisuus oli, että sen henkilökuntaan kuului assistentti. Kirjastonhoitajan ja kirjastovirkailijoiden joukossa oli virka, jota oli totuttu pitämään tutkimus- ja opetusvirkana. En muista, että yliopiston muissa tiedekuntakirjastoissa olisi ollut vastaavaa järjestelyä. Assistentin viran synty lienee peruja Liisan edeltäjän, **Esko Häklin**, ajoilta. Kirjaston palvelukseen haluttiin edustaja siltä spesiaaalialalta, jota kirjaston tuli edustaa ja palvella. Edeltäjäni assistentin virassa oli **Juha Vermasvuori**, uskonnonpedagogi, vanha Norssi hänkin.

Vermasvuori oli - yhteistyössä Liisan kanssa - kirjoittanut kirjan *Teologisia bibliografioita*. Esikuva velvoitti. Vuosien kuluessa olin mukana laatimassa erilaisia luetteloita ja asiasanaston kirjaston asiakaspalvelua varten. Yhteistyö Liisan kanssa oli mieluisaa.

Kirjasto piti 1970-luvun alussa majaa yliopiston päärakennuksen vintillä, missä myös istuntosali ja professorien työhuoneet olivat. Liisa Rajamäki ja **Raili Pentti**, nuorempi alikirjastonhoitaja, istuivat pienessä huoneessa vahtimestarin pöydän takana. Assistentin työpöytä oli tiedekunnan kanslian nurkassa.

Alkuvuosien haastava tehtävä oli laatia tiedekunnalle tilasuunnitelma. Suunniteltiin muuttoa Neitsytpolulle. Silloinen dekaani **Aimo T. Nikolainen** määräsi minut tilatoimikunnan sihteeriksi ja niinpä pyörittelin paperilla neliöitä ja henkilömääriä. Liisa oli tärkeä mentori. Hän tunsu kirjaston ja myös koko tiedekunnan tilatarpeet. Neitsytpolulla päästiinkin selvästi väljempiin oloihin. Liisan työhuone ja kirjaston kahvihuone olivat vierekkäin - ehkä se vertauskuvallisesti ilmaisi kirjastonjohtajan taitoa yhdistää työ ja sosiaalinen kanssakäyminen.

Liisa painotti kaikessa toiminnassa asiakaspalvelun merkitystä. Hänen työtään sävytti yhtäältä korkea ammattitietoisuus, toisaalta halu edistää kirjastonkäyttäjien hyötyä. Ammattilaisena Liisa otti aktiivisesti osaa koko yliopiston kirjastolaitosta koskevaan kehittämistyöhön. Samalla hän painotti jokaisen kirjastonkäyttäjän tarpeiden huomioon ottamista. Nämä kaksi piirrettä Liisa on jättänyt perinnöksi: osaa asiiasi, palvele ihmisiä.

Teksti:
Eero Huovinen

Kuva:
Teologisen tiedekunnan kirjaston 100-vuotisjuhlamateriaali

